

Sebastià SERRA
BUSQUETS,
Bernat SUREDA GARCIA
**Els joves a l'època
contemporània.**
**XXI Jornades d'Estudis
Històrics Locals**
*Palma: Institut d'Estudis
Balearics i Govern de les
Illes Balears, 2003*

Una història dels joves

Últims estudis sobre aquest grup demogràfic

Amb la puntualitat i la cura que són característiques de l'Institut d'Estudis Balearics, s'han publicat a Palma les actes de les XXI Jornades d'Estudis Històrics Locals celebrades a la Casa de Cultura de la capital mallorquina del 27 al 29 de novembre. Aquestes jornades les van coordinar els professors de la Universitat de les Illes Balears Sebastià Serra Busquets (Història Contemporània) i Bernat Sureda Garcia (Història de l'Educació) i aplegaren un conjunt de ponències i comunicacions procedents de Mallorca, Menorca i Catalunya.

És un fet ben conegut que la joventut es configura, i alhora és descoberta pels científics socials, com una etapa diferenciada de la infància i de l'edat adulta en el darrer terç del segle XIX i començaments del XX en les societats occidentals cada vegada més urbanes i industrials. L'aparició dels joves com un nou segment social provocarà l'aparició d'estils i moviments juvenils, i fins i tot del que podríem anomenar cultura juvenil. Els poders públics i els grans moviments socials i polítics intentaran controlar i canalitzar el nou món dels joves.

Com s'explica en la ponència del professor Carles Santacana Torres, la consolidació del concepte de joventut entre les dècades de 1910 i 1920 va anar lligat a la irrupció de la societat de masses. Ara bé, els joves apareixen absolutament dirigits pels adults, en tota mena d'associacions i organitzacions. En canvi, a partir dels anys cinquanta i seixanta es vol transmetre la imatge d'un jovent independent. El moviment *hippy* i la revolta del Maig de 1968 afavoriren una cultura juvenil contestatària, la qual al seu torn afavorí uns hàbits de consum que tot d'una van aprofitar els sectors empresarials. Per la seva banda, el professor Sebastià Serra analitza els estudis i la recerca sobre els joves i la joventut en l'edat contemporània des de les diferents disciplines de les ciències socials, com també a partir de les noves institucions autonòmiques. Així mateix, Joaquim Coll detalla els canvis en la condició juvenil a partir dels anys vuitanta del segle XX.

Aquest investigador destaca que, en un context d'un fort individualisme, ja no es vol esdevenir adult d'acord amb un seguit de rols i funcions molt clars sinó restar jove el màxim de temps possible. A més, el procés de socialització dels joves es deslliga progressivament de la família, l'escola i l'Estat i ara es produeix bàsicament mitjançant la interacció dels grups d'iguals, la influència dels mitjans de comunicació i la prepotència del consumisme més delirant. Des d'una òptica sociològica, Antoni Tarabini analitza diversos aspectes de la joventut actual.

D'altres ponències s'ocupen d'aspectes més concrets. Així, el professor Bernat Sureda estudia els caires educatius de l'associacionisme juvenil a les illes Balears des del segle XIX fins als anys setanta del segle XX; el també professor Pere Fullana se centra en els models de formació de les joventuts catòliques a Mallorca (1870-1945); Josep González analitza la joventut noucentista com a construcció cultural; Pere Soler fa una reflexió des de la realitat catalana sobre l'evolució i els reptes de les polítiques de joventut; Joan Josep Matas estudia les joventuts catòliques a Mallorca, i José Antonio Cañabate repassa les organitzacions juvenils del règim franquista, també a Mallorca.

Quant a les comunicacions, són nombroses les que treballen una organització o associació en concret, amb un fort predomini de les que tenen un caràcter polític tot i que, en realitat, són força minoritàries respecte al conjunt de l'associacionisme juvenil. Així, trobam articles sobre les Joventuts Socialistes a Menorca en el context de la Guerra Civil (a càrrec de Jordi Pons), els Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM (Galo Molina i Francisca Vadell), les Joventuts Socialistes a les illes Balears (Antònia Maria Caldés); les Joventuts Socialistes Unificades (Antoni Bennàssar) i la introducció de l'escoltisme a Menorca entre 1913 i 1920 (Xavier Motilla). La resta de comunicacions s'ocupa dels joves intel·lectuals nacionalistes a la revista *El Mirall* (Catalina Moner), del moviment associacionista juvenil a Palma entre els anys 1975 i 1999 (Llorenç Carrió), dels joves menorquins residents a la República Argentina (Maria del Mar Caro), del desencontre entre la cultura juvenil i les institucions educatives (Maria Immaculada Pastor), i de joventut i turisme a Mallorca durant els anys seixanta del segle XX (Antoni Vives).

En conjunt, ens trobam amb una aportació notable en un camp encara poc conreat per la historiografia.

Antoni Marimon Riutort